

Rapport fra befaring i Skardet, Balsfjord, 3. september 2009 kl. 1000-1700.

Deltakere: Leif Arne Larsen, Aadne Olsrud (lokale representanter), Gunnar Kvaal (Balsfjord kommune), Herbjørg Arntsen (Statskog SF), Martin Ness (fylkeskommunen) var med på befaringen fram til lunsj, Terje Dahl, Liv Mølster og Christina Wegener (Fylkesmannen).

Rute: Vi gikk fra riksveien over kjerneområde 2 og fulgte forsvarrets kjørestrasé via Isakgammen til Skardet. Rastet ved vannet ved kjerneområde 6, fortsatte ned langs Skardelva og krysset denne der kraftlinja krysser elva. Vi så på furuskogen på nordsida av elva før vi gikk ned til Fjellfroskvatnet og videre til kjerneområde 7 og 8. Tilbake gjennom kjerneområde 9.

I det følgende er punkter om historikk/tidligere bruk rammet inn, resten er punkter om framtidig bruk/ønsker for framtiden. Aadne Olsrud har påtatt seg å skrive noe mer om planer for framtidig bruk av området. Gunnar Kvaal vil skrive mer om tidligere bruk av området. Det ble etterlyst takster på furuskogen, Statskog SF har disse dataene.

Skogbruk og vedhogst

- Det fantes et flyttbart sagbruk på nedsida av elva mellom Stormyra og Gravrokmyra på 1930-tallet.
  - Første bosetting kom fra Ringebu og kjøpte fra Maursund-godset på 1850-tallet
  - Tømmer fra Målselv og Tamokdalen ble brukt til å bygge opp Tromsø by
  - I perioden 1929-37 kom det nybyggere fra Skjellelva til Tamokdalen, men da hadde staten kjøpt opp store områder.
  - Lia på sørsiden av det kartlagte området var uthogd før krigen
  - Vi så restene av tregammen til Isak Steinvold, gammen ble brukt ved hogst. Det var stor produksjon av brennved fra Målselv og Tamokdalen til Tromsø før i tiden, særlig etter krigen var det enorme favnvedhogster til Tromsø.
  - Kjerneområde 3 og 4 var snauhogd på 1950-tallet.
  - Statskog har delt ut vedteiger til bygdefolk.
  - På oversiden av kjerneområde 2 har Kjell Skoglund hatt vedteig og hogd ”jevnt og trutt”
  - Hele skogen bærer preg av hogster og bjørkeskogen er for en stor del ungskog i hogstklasse 3-4
- Det finnes fortsatt flere mini-sagbruk i området, men dersom det skal startes kommersielt sagbruk må det bli en stabil leveranse av tømmer.
  - Særlig furuskogen på nordsida av Skardelva sørøst for kjerneområde 7 har furuskog av høy kvalitet – rette fine stammer av stor verdi, snart hogstmoden.
  - Tilsvarende finnes det lettdrevet og produktiv skog i området nær Fjellfroskvatnet fra Lundsætra og nordover mot kjerneområde 8.
  - I kjerneområde 8 er det en del grov furu som vil kunne egne seg til manuell plukkhogst for laft til spesielle enkeltprosjekter.
  - Det er planer om turistsatsning i området med basis i naturverdier og lokale produkter. I den forbindelse ønsker en å ta ut tømmer til laft av hytter.
  - Vedhogst er fortsatt aktuelt både til fastboende og en framtidig turistsatsning.

Tjæremiler

- Tjærebrenning har vært utbredt i hele området. Det finnes nesten ikke gamle furustubber å se. Vi så en mile i furuskogen nord for Skardelva og en ved tjernet.

- Fortsatt ønsker folk å kunne holde tradisjonen i hevd. Leif Arne brente tjære for noen år siden og solgte den for 100 kr literen, så det kan gi en god ekstraintekt.

Reindrift

- Før var det svensksamene som brukte området, Oskal kom til Mauken reinbeitedistrikt i 1957
- Bygdefolket føler fortsatt tilknytning til svensksamene og betrakter folk i Märtevarri og Rostadalen som like mye naboer og venner
- Könkeme anser dette området som primærbeite men kan ikke bruke det i dag pga norsk reinbeiteforvaltning

Ferdsl, friluftsliv og turisme

- Det fantes en seter ved Skarjorda nær kjerneområde 3 og 4, den hørte til gården ved Østerli
- Flyttveien gikk oppi lia ovenfor stien, på nordsiden av Skardelva
- Stien som er inntegnet på kart er også en gammel ferdselsvei, og brukes dessuten av forsvaret
- Det er et ønske fra bygdefolket om å kunne ruste opp den gamle ferdselsveien fra Tamokdalen til Fjellfroskvatnet til bruk sommer og vinter
- En ønsker oppkjørte skiløyper og mulighet for sykling, samt mulighet til å kjøre turister opp til vannet med snøscooter om vinteren. Dessuten ønsker en å forbinde løypa med Arctic Trail og en scooterløype over til Rostadalen.
- Ved Fjellfroskvatnet midt i kjerneområde 8 finnes det en gapahuk. Området er mye brukt av folk som kommer dit med båt over Fjellfroskvatnet. Der er en lang strand.
- I området nærmest Tamokdalen er det planer om en stor turistsatsning med "skivugge" fra Reingjerd fjellet over dalbunnen til fjellet på nordsiden av dalen, med tre skiheiser på statsgrunn og utbygging av hytter nedi dalen på privat grunn. Planen er forelagt kommunen og søkes innarbeidet i arealplanen.
- Området er svært godt egnet for frikjøring og opplevelse av stjernehimlen...

Forsvaret

- Forsvaret har brukt Skardet i flere tiår
- Forsvaret bruker området til øvelser i uke 20-23, uke 37-40 og litt i uke 48-50
- Om sommeren er det bivuakk-øvelser, aktivitet på fot og ski, om vinteren bl.a. kjøring med beltevogn og snøscooter
- Kjørespor i myra er nesten borte etter at de jevnet ut og gjødslet med kalksalpeter
- På ryggene sørøst i området er det spor etter en del graving, og det er spor etter beltevogner opp i selve Skardet.
- Forsvaret ønsker at området i sin helhet skal tas ut av verneplanarbeidet, da området er viktig øvelsesfelt sommer og vinter og det vil være arbeidskrevende å finne et erstatningsområde

Innspill

Vi diskuterte at det ikke virker hensiktsmessig å ha en del av verneområdet på nedsiden av fylkesveien. Dette området er mye brukt til fiske og lokalbefolkningen ønsker tilrettelegging av sti langs elva.

Ref: CW